

είχα πάρει θάρρος μαζί της, όπως θαρρείς κανείς κοντά σε μιὰ γυναίκα... Μὰ όχι. Δέν μπορώ νά τήν ονομάζω έτσι... Δέν είταν αυτό τό μικρό πλασματάκι μιὰ ἀπ' αὐτές... Ἐφταίγε μιὰ μάννα ἀλοοιλική, πού δέν είχε λεφτά γιά νά πίνει...

Μιά μέρα θρόθηρα ἀπέναντι μ' αὐτὴ τὴ γριὰ μὲ τὰ καταικόκκινα μάτια καὶ τὸ κοκκαλιάρικο πρόσωπο. Ἡ Εὔα ἔκανε τὴ σύσταση.

— Μαμά, ὁ κύριος πού σᾶς ἔλεγα...

Ἡ γριὰ σήκωσε θαρετὰ τὰ μάτια της καὶ μὲ κοίταξε σὸ πρόσωπο. Κ' ἐγώ, μὴ ξέροντας τί νά πῶ, ἔκανα μιὰ βαθιὰ ὑπόκλιση. Ἡ Εὔα γέλασε δυνατὰ.

Ἔτσι πέρασε πολὺς καιρὸς.

Ὅ, τι μποροῦσα νὰ ζητήσω, τὸ εἶχα πάρει γιὰ ἀπὸ τὴν Εὔα. . . Πόσες φορές δὲ φίλησα ἐκεῖνο τὸ μικρὸ στοματάκι μὲ τὰ κατακόκκινα χειλάκια, ποῦχιωτιζε σὰ μιὰ ὄριμη φράουλα :

Βέβαια δέν τὴν εἶχα ἀγαπήσει... Δέν ξέρω πάλι... μὰ ἐμένα μοῦ φαινόταν πὺς δέν πήγαινα γιά τίποτ' ἄλλο σὸ θρώμικο ἐκεῖνο σπίτι, παρὰ γιὰ νά πῶ ὅ, τι εἶχα πάρει ὡς τὰ τώρα...

Πέρασε πολὺς καιρὸς...

Εἶχα ἕνα μῆνα, πᾶνω - κάτω, νὰ ξανατάω. Δέν ξινωθὰ καμιά λαχτάρα -- ὅπως τίς πρώτες μέρες --

νὰ φίλησω αὐτὸ τὸ μικρὸ στοματάκι, οὔτε νὰ παίξω, ξεπλέκοντας τὰ ξανθὰ μαλλιά της... Κουράσιμα... Κ' ὕσρα... ἢ εἶταν αὐτὸ τὸ μικρὸ πλασματάκι, νὰ μέχει τόσο στενά δεμένο μὲ τὸν ἑαυτὸ του;..

Ἄ, ὄχι... δέν ἔπρεπε νὰ ξανατάω...

***

Μιά μέρα, χωρίς νὰ τὸ θέλω, ἔσπρωξα τὴ μικρὴ ξύλινη πόρτα. . . Ἀρχισα νᾶνεβαῖνω τὴ σαπισμένη σκάλα, ὅταν πρόβαλλε ἀπὸ πάνω τὸ κοκκαλιασμέν μούτρο τῆς γριᾶς. Τὰ μάτια της μοῖ φάνηκαν πὸ κόκκινα, ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Ἐβγαλα τὸ καπέλλο μου, καὶ στάθηκα, ὅπως στέκεται ἕνα παιδί μπροστὰ σὸ δάσκαλο... Ἡ γριὰ μοῦ εἶπε:

— Ἡ Εὔα δέν εἶναι δῶ... Πῆγε ἄλλου...

Καὶ μοῦδωσε τὴ διεύθυνσή της. Ὑστερα μοῦκανε παράπονα γιὰτὸ δέν πῆγα τόσον καιρό... Ἐγὼ κατέβηκα γρήγορα τὴ σκάλα, ν' ἔτρεξα στὴ νέα διεύθυνση... Εἶμουνα τρελλὸς, καὶ μ' ἔδ' αὐτὰ ἔνιαθα τὸν ἑαυτὸ μου πολὺ καλά... Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ, θρήνα τὸ νέο σπίτι τῆς Εὔας. Εἶταν ἕνα γαμητὸ παλιὸ σπτάκι, μὲ κατάλειστα παράθυρα... Πᾶνω ἀπὸ τὴν πόρτα κρέμονταν ἕνα κόκκινο φανῆρι...

ΝΑΣΟΣ ΧΡΗΣΤΙΑΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἡ Ἑλλάδα τοῦ σήμερα. — Ἡ τελευταία συλλογὴ τοῦ Παλαμά. Καὶ πάλι γιά τὴν Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία. — Ἐνα ὄρατο ποιητικὸ βιβλίον. — Φῶς, λουλούδια, πουλιὰ, ἀγάπη.

— Ὁ γνωστὸς Γάλλος ποιητὴς καὶ φιλόλογος κ. Φιλέας Λεμπέγκ, σὸ τελευταῖο τεῦχος τοῦ «Γαλλικοῦ Ἑρμῆ» (Mercure de France) δημοσιεύει μεγάλο ἄρθρον μὲ τὸ ψευτόνομα «Δημήτριος Ἀστεριώτης» γιά τὴ σύγχρονη κίνηση στὰ Νεοελλήνικα Γράμματα. Δέν εἶναι, γράφει, ἡ δόξα τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς πού μᾶς κάνει νὰ συμπαιδοῦμε τὴν Ἑλλάδα. Ἐνα αἰσθημα καινούριο ζυτᾶ. Πρέπει νὰ γνωρίσουμε καὶ νὰ ἐκτιμήσουμε τὴν Ἑλλάδα τοῦ σήμερα, ἐκεῖ πού αὐτὴ ἀξίζει. Ἔτσι ὁ Λουδοβίκος Νεμὸ, γνώρισε στοὺς ἀναγνώστες τῆς «Σύχρονης Ἐπιθεώρησης» τίς ποιητικὰς χάρες τοῦ Μ. Μαλακᾶση, τὸ λυρικό πλοῦτο τοῦ Κωστή Παλαμά. Μὰ καὶ στοὺς Ἑγγλέζους ὁ Ἀριστείδης Φουτρίδης πρόσφερε τελευταία μετάφραση τῆς «Ἀσάλευτης Ζωῆς». Ἡ καινούρια συλλογὴ τοῦ Κ. Παλαμά ἐπιγράφεται «Παράκαιρα», «Παῖδι τοῦ δέκατου ἔννατου αἰῶνα, εἶπε ὁ Ρήγας Γκὸλφης». — ὁ Παλαμάς συνεχίζει τὴν παράδοση μέσα στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, τὴν πλατάνει καὶ τὴ λαμπρύνει, τῆς ἀνοίγει καινούριους δρόμους. Τὸ ζήτημα τοῦ Ἐθνικισμοῦ εἶτανε τὸ πὸ κύριο ἔργο τοῦ 19ου αἰῶνα. Ἀπὸ τὴν καινούρια αὐτὴ λατρεία ὁ Παλαμάς, συνεχίζοντας τὸ ἔργο τῶν Σολομῶν, τῶν Βαλαωρίτηδων καὶ τῶν Ψυχάρηδων, ἔγινε γιά τὴν πατρίδα τοῦ ὁ μεγαλόπνευστος ἱεροφάντης. Παρασχηματισμένος ἀπὸ τὴ μυστικὸπαθὴ ὀρμὴ του, γύρο στὴ μάννα Ἑλλάδα, περιτυλίγει ὀλόκληρον κόσμον. Ἡ λύρα του

γίνεται ἡ παγκόσμια ὀρχήστρα. Οἱ μεγάλες ἐπιπέδες εἰκόνες τῆς ἱστορίας, τὰ πόκοια πετάματα τῆς ἀνθρώπινης σκέψης, τὰ ἥρωικά ὄνειρα, πράξεις καὶ φαντασίες παίρνουνε συμβολικὴ ὄψη καὶ ὀργανώνουν στὴν ἔκφραση τοῦ ποιητῆ ἕνα εἶδος συμφωνικά. Πᾶνω σ' αὐτὴ τὴν πλημμύρα τοῦ διανοητικοῦ λυρισμοῦ, πού δέν τοῦ λείπει κάποια σκοτεινότητα, ἡ ἑλληνικὴ παράδοση ξαναγεννιέται. Ποτές ἡ σκέψη δὲ σημειώσε περισσότερη δύναμη καὶ λευτεριά, ἀπὸ τὸ «Δωδεκάλογο τοῦ Γούφτου». Ποτές ἡ ἐθνικὴ γορδὴ ἔδ' ἔτρεξε πὸ γερὰ καὶ πὸ ἔντονα ἀπὸ τὴ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά». Ποτές σύμβολα πὸ ποικίλα δέν ἔχουνε παχυνθίσει, ὡς στὴν «Ἀσάλευτη Ζωή». Ὁ ποιητὴς ὁμοῦ δέν εἶχε καὶ ποτές παραμελήσει τὴ νότα τῆς ὑποκειμενικῆς συγγένησης. Παράδειγμα ὁ «Γάφος», πού τὸν ἀνάδειξε μεγάλο ποιητῆ, καὶ «Οἱ καιμοὶ τῆς Λιμνοθάλασσης». Ἡ τελευταία του συλλογὴ, τὰ «Παράκαιρα» ξαναπαίρνει τὸν ὑποκειμενικὸ τόνο καὶ τὸν ἐβαθαίνει. Κουρασιμένος ἀπὸ τὸ ἀγκάλιασμα τοῦ ἀπέραντου ὀρίζοντα τῆς ζωῆς καὶ τῆς σκέψης ὁ ποιητὴς, ξαναγεύεται στὸν ἑαυτὸ του. Ξεμοναχιάζεται ἀπὸ τὸν πολεμικὸ θόρυβο καὶ φεύγει ἀπὸ τοὺς θρήνους τῆς σφαγῆς, προσέχοντας μοναχὰ στὶς αἰῶνες φωνές... Ὁ Φιλέας Λεμπέγκ κάνει κατὸ ἀνάλογο τῆς ποιητικῆς τούτης συλλογῆς τοῦ Παλαμά, σταματώντας στὰ περισσότερα τραγῳδία του καὶ προσπαθώντας νὰ ξηγήσει τὸ νόημά του.

— Στὸ ἴδιο ἄρθρον τοῦ ὁ Γάλλος λογοτέχνης καὶ κριτικός, μιλεῖ καὶ γιά τὴν Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία. Ὁ «Νουμάς» πρωτόγραψε γιά τὸ πνευματικὸ τοῦτο ἴδρυμα τῆς ξαναγεννημένης Ἑλλάδας, καὶ τὰ περισσότερα ξένα περιοδικὰ μιλῆσανε γιά τὸ ζήτημα αὐτό. Ὁ Λεμπέγκ σημειώνει τὴν ἐκκληξὴ του, γιὰ τὴ μέσα ἀπὸ τὸν κατάλογο τῶν περιλήψεων Ἀκαδημαϊ-

κῶν λείποντε μερικὰ ὀνόματα ἄξιων νέων ποιητῶν, καὶ πῶς πολὺ γιατί λείπει τὸ ὄνομα τοῦ Ψυχάροη, ποὺ εἶναι γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ ψυχὴ στὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα τοῦ δημοτικισμοῦ, ἐδῶ καὶ τριάντα ὀλίγα χρόνια. Βέβαια, γράφει, ἡ κυριώτερη δουλιὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας πρέπει νὰ εἶναι ἡ σύνταξη ἐνδὸς Λεξικοῦ, μὰ γιὰ τὸ ἀποτελεσματικὸ ἔργο τοῦτο ἀνάγκη ἢ δημοτικὴ γλῶσσα νὰ πάρει πρῶτα τὴν ὀριστικὴ τῆς μορφῆ.

***

—Οἱ «ρεθμοὶ καὶ Ὁδὲς μὲς στὴν Ἀνοιξή—ἢ ὅπως ἄλλως καλύτερα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ μεταφράσει τὸν τίτλο «Rytmes et Chants dans le Renouveau» — εἶναι ἓνα βιβλίον ποὺ ἀπὸ τὸ ἐξώφυλλό του μᾶς εἰδοποιεῖ ἀμέσως ἀμέσως, πῶς ἔχουμε μπροστὰ μας κίτριτὸ πολὺ μεδέρνο. Γιατὶ κοντὰ στὸν ἀληθινὰ ὠραῖο τίτλο του ποὺ μυρίζει ἀνοιξὴ καὶ ξανάνωμα τῆς γῆς, κοντὰ στὴν τόσο πλούσια ἢ ὑποβλητικὴ λέξη Renouveau καὶ κοντὰ σ' ἓνα ὄνομα ποὺ ἔχει στοίλισε ἴσαμε τώρα καμιά δεκαριά φιλόλογικὰ ἔργα — τὸνομα τοῦ συγγραφέα του Ν. Beauduin — κοντὰ σ' ὅλ' αὐτὰ ποὺ μᾶς διαδέθουν τόσο ὁμορφα, ὑπάρχει μὰ ζωγραφιά, ἓνα σκίτσο δηλαδή, ποὺ μοιάζει σὰν χαμωμένο πρόχειρο μ' ἓνα μυτερὸ ξύλο δουτηγμένο μὲς στὸ μελάνι ἢ καλύτερα σὲ καιρόφι. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ σκίτσο δὲν καταλαβαίνουμε σχεδὸν τίποτα. Παρασταίνει ἓναν ἀνθρωπο μὲ κοντὰ καὶ ἀγτένιστα μαλλιά· κάποια γραμμὴ μορφεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ καὶ γιὰ γυναικίον ἀδύνατο στήθος· κάποια ἄλλη γραμμὴ μὲ μερικὲς γραμμίτσες μοιάζει καὶ σὰ χέρι ὑψωμένο πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι· κάποια ἄλλη καμπυλωτή, πάλι, στὴ θέση ποὺ καθόμαστε, μᾶς θυμίζει τίς μαϊμούδες τῶν ζωολογικῶν κήπων! Τέλος ἡ μούστρα τοῦ ἐμπορικοῦ μᾶς τρομάζει. Μᾶς εἰδοποιεῖ πῶς μέσα πρέπει νὰ πουλιῶνται τίποτα μυστήρια, τίποτα λόγια ἀπὸ αὐτὰ ποὺ τώρα τελευταῖα μᾶς κάνουν νανοίγουμε μὲ κάποια ἀνησυχία κάθε καινούριον ποιητικὸ βιβλίον, — ἀπὸ αὐτὰ τελειπάντων ποὺ ἀτελοῦν γὰ φέρουν τὴν τελειωτικὴ χροεκοπία τοῦ τόσο κακὰ στεκοίμενου, στὴν παγκόσμιαν ἀγορὰ ποιητικοῦ σίχου.

Κακὲς συντυχίες! : Πῶν ἀπὸ λίγες μέρες εἶχαμε διαβάσει κάποιο μυστηριακὸ δράμα ἢ δραματικὸ μυστήριον — δὲ θυμήσαμε τώρα — κάποιου μυστικώπαθου ποιητῆ, ποὺ μᾶς εἶχε ἀφίσει κάποια ἀνησυχία ὄχι εὐχάριστη· κάτι ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ τὴν «καθαρὸν παθῶν» τοῦ γυροῦ ἢ ποίηση, καὶ ποὺ θαροῦμε πῶς γύρευε καὶ ὁ συγγραφέας ἐκείνου τοῦ βιβλίου. Δεύτερη συντυχία, ἦταν νανοίξουμε πρῶτη πρῶτη τὴ σελίδα, ὅπου μέσα σ' ἓνα ἄλλος κελῖδον μερικὰ ποιητὰ καὶ ὅπου τὰ ἄρδον λέει ἀκόλουθα :

Τιοῦ τιοῦ
τιοῦ
σκατὲ τιοῦ
τοκουὰ
τιὸ τιὸ τιὸ
ιστη ιστη ιστη
γγί γγί γγί
λιγγαί γγαί
τοιὸ τοιὸ
ες ποιτ

Γιὰ τὸ Θεὸ! μορφεῖ ἢ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων νὰ καμάνεται τὴ φωνὴ τῶν πουλιῶν; καὶ μορφεῖ νὰ τὴν παραστήσει μὲ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφάβητου; Ὅπως δὴποτε, τὰ ἄρδονα τῆς Κηρισσιᾶς καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Κήρου μᾶς τὸ φωνάζουν, αὐτὴν τὴν ἐποχὴ, πῶς

τὸ τραγοῦδι τους διαφέρει κομμάτι ἀπὸ τὰ παραπάνω λόγια τῶν γάλλων συναδέλφων τους. Πῶς πτυχημένο θροσκοῦμε τὸ τραγοῦδι τοῦ καρδαλοῦ ποὺ θροσκοῦμε σ' ἄλλο μέρος.

tire vire lir
litire
tire li

Καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη ἀπαντοῦμε φωνὲς πουλιῶν καὶ ἄλλους ἀναθροῦς ἤχους. Πάρα πολλούς, θαροῦμε, γιὰ μιὰ ποίηση ποὺ δὲ χωρατεῖ μὴτε σατυροῖται, ὅπως στὸν Ἀριστοφάνη. Καὶ πάλι, πόσο περισσότερο μᾶς θυμίζει τὴν ἀρδονολαλίαν τὸ περίφημον τοῦ Ἑλληνα σατυρικοῦ.

Τιὸ τιὸ τιὸ τιὸ τιὸ τιοτιγὲ

καὶ

Τοτοτοτοτοτοτοτοτιγὲ

ἢ καὶ τὰ τοῦ εἶφωνα Ε. Χάινε:

Zucküt zucküt

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρῶτη πρῶτη μας ἐντύπωση ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Νικολὰ Μπωγιάν. Κι ὅμως πόσο διαφορετικὴ γίνηκε κατόπι, ὅταν περάσαμε προσεχτικὰ ὅλο τὸ βιβλίον! Καὶ πόση ἢ μυρομένη δροσοβολία πῶς μᾶς ἀφίσε... Ἀνοιξὴ καὶ ξανάνωμα τῆς γῆς καὶ τῆς ψυχῆς, φῶς καὶ λουλούδια καὶ πουλιὰ καὶ ἀγάπη καὶ ἀγάπη καὶ ἀγάπη, καὶ ἀγάπη. Καὶ τὸ ἔρωτικὸ ζευγάρι, καὶ ὁ «Ποιητῆς» χαμένος μὲς στὸ πέλαγος τῆς ὁμορφιάς, καὶ ὁ «Φρημίτης», καὶ ὁ μετάνοημένος «Σκεπτικιστῆς», καὶ ὁ «Βογάντης», καὶ ὅλοι οἱ ἀνθρώπων τοῦτοι καὶ ὅλες οἱ νεράδες καὶ τὰ πνεύματα καὶ τὰ φαντάσματά το — ὅλοι ἔχουνε βγεῖν ἢ ὑμνοῦνε τὴν ἀνοιξὴν, τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἀγάπην. Κατιτὶ σὰν τὴ θαλασσογονία νύχτα τοῦ Γκαίτε, μὰ μέσα στὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ τὴν ἀληθινὴν ζωὴν. Ἐνα ὠραῖον βιβλίον τέλος, πῶς δὲ ἄσκολα μπαρεῖ κανεὶς νὰ τὸ περιγράψει, καὶ ποὺ τὸ διάβασμα του μᾶς γεμίζει μ' ἓνα πανθεϊστικὸ, αἰσιόδοξον, φινον, μουσικὸ μεδῆσι, δίνοντάς μας τὴ νοσταλγίαν τοῦ «Ποιητῆς» :

Ho, penser au-delà des mots!
Voir autrement qu'avec me yeux!
trouver
le Verbe et la Révélation!

καὶ ποὺ μᾶς βοηθαίει—μαζὶ μὲ τὸ μαγικὸ πριλο τοῦχοῦμε γύρω μας αὐτὴν τὴν ἐποχὴ, —ἀκόλουθησοῦμε τὸ «Μετάνοημένο Σκεπτικιστῆ» ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ τὰ ἀβέβαια μέρη τῆς ἀφρημένης γνώσης καὶ μπαίνει στὴ θεομὴ καὶ σπαρταριστὴ ζωὴ, λέγοντας :

Je descends
des lieux vagues de la connaissance abstraite,
j'entre dans la vie palpitante et chaude!

καὶ πῶς πέρα :

«Ὅλο μου τὸ πνεῦμα λέει ζῆσε!
«Ὅλη μου ἡ σάρκα μου λέει καὶ αὐτὴ. ζῆσε!
«Κι ὅλη μου ἡ καρδιά μου σιγολέει, πίστευε!»

καὶ πάρα κάτω τοῦτα, ποὺ αὐτὸς ποὺ γράφει τοῦτες τὶς γραμμὲς, σὰν ξαναγεννημένος ὑστερα ἀπὸ μιὰ βαρεῖαν ἀρρώστια ποὺ τὸν ἔφερε κοντὰ στὸ αἰώνιον σκοτάδι, τὰ ἔνωσε ἀπάνω στὸ κρεβάτι τῆς αἰσιόδοξης ἀνάρρωσης, καὶ ποὺ τὰ βρίσκει τώρα τόσο ὁμορφα ἐκφρασμένα ἀπὸ τὸ γάλλο ποιητῆ :

Ne plus me retrancher du monde,
mais y vivre!
Loin de moi, sciences vaines,
et vous fausses sagesse,
livres menteurs,
déprimantes philosophie!

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η ΝΑΥΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἀγαπητέ Νομιά,

Τὸ ἄρθρο σου εἰς δημοτικὴν στῆ δημοσίᾳ ἐξ ἄρα καὶ μοῦφερε στὴ μνήμη ἕνα ζήτημα, ποὺ ἀπὸ κόντὰ παρακολούθησα. Εἶναι ἡ γλῶσσα, στὴν ὁποία γράφονται οἱ μαρτυρίες καὶ γιὰ τὴν ὁποία δὲ χρειάζεται οὔτε τὸ Σύνταγμα νὰ αναθεωρηθῆι οὔτε νέος νόμος νὰ γίνῃ.

Γιατὶ ὑπάρχουν χίλιες διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, νὰ γράφονται ἀκριβῶς ὅπως τὰ λένε ἐκεῖνοι ποὺ ἀναγινώσκονται. Δυστυχῶς μετριοῦνται στὰ δάχτυλα οἱ ὑπάλληλοι καὶ ἀξιωματικοὶ ποὺ γράφουνε πιστὰ ὅ, τι ἀκούνε στὴν ἀνάκριση.

Οἱ ἄλλοι τὰ μεταφράζονε σὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατονόμαστη, πὺρ δὲν εἶναι οὔτε καθαρέβουσα, οὔτε μιμητὴ, οὔτε κανένας τῆ μιλάει, καὶ ἔτσι ἄλλα λένε οἱ μάρτυρες καὶ ἄλλα γράφουν αὐτοὶ ἀπὸ μανία νὰ τὰ «ἔξελληνίσουν» τίχα, καὶ βάζουν τὸ μάρτυρα καὶ ὑπογράφει ἔπειτα. Αὐτὸ μάλιστα εἶναι ἡ αἰτία, ποὺ οἱ μάρτυρες σὰν ἀκούνε ὕστερ' ἀπὸ καιρὸ στὸ Δικαστήριον νὰ διαβάζονται οἱ μαρτυρίες, ποὺ δόσανε στὴν Ἀνάκριση πολὺ συχνὰ τραβοῦνε τὰ μαλλιά τους καὶ ὀφθαλμοὶ πὺρ τέτοια πράγματα δὲν ἔχουν εἰπεῖ.

Τώρα ποὺ φησαίει κάπως εὐνοϊκῶς ἄρα, μοῦ φαίνεται πὺρ πρέπει νὰ διορθωθῆι μιὰ γιὰ πάντα καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα, ποὺ δὲν εἶναι μόνον ζήτημα γλῶσσας ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης καὶ ἠθικῆς.

Λυγὸς σας
Γ. Ε. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Ὁ ἀκούρατος Ἀθηνοδίφης κ. Α. Γρ. Καμυπούρογιοι καινούργιοι πάλι βιβλίο μῆς ἔδωσε, **Τὸ Ριζόκαστρον** (Ἀπὸ τῆ παλιὰ Ἀθήνα). Τὸ διαβάσαμε καὶ αὐτὸ μὲ τὴν ἴδια εὐχαρίστηση ποὺ διαβάζουμε ὅλα τὰ ἔργα τοῦ διαλεχτοῦ μας φίλου, γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Κ., ὅσα μάλιστα ἀναφέρονται στὴν παλιὰ Ἀθήνα, δὲ στολίζονται μονάχα ἀπὸ ἄπειρες ἱστορικῆς καὶ πολυτίμες πληροφορίες, μὰ εἶναι καὶ μ' ἀγάπη γραμμένα καὶ εἶναι διαβάζονται εὐχάριστα, σὰ ρομάντισα.

— Φ. Κουκουλέ: «Ἐκ τοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν» (Ἐκδότης Μετ. Ζηκάκης, σελ. 128 ὄρ. 4).

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

MERCURE DE FRANCE. (1 Μαῦν). Μισὲλ Πιρὶ: Ἡ προσπάθεια τῶν συγχρόνων ζωγράφων. Ρενὲ Σομέτ: Τὸ νηοὶ τῶν τεράτων. Ρενὲ Σβόμπ: Ποιήματα. Λουὶ Κουγιόν: Γιὰ τὸ Λαμαρτίνιο κ.τ.λ., κ.τ.λ.

REVUE CRITIQUE: (10 Ἀπριλίου). Ἀντρέ Μπωγιέ: Ἡ Μαντάμ ντε Λυ Φαγιέ καὶ ἡ Μαντιμοναζὲλ ντε Σουδερύ. Ἀνὸ Μπιντοῦ: Τὸ θέατρο καὶ τὸ νεῖρο. Ζὰκ Μπουλανζέ: Ὁ θάνατος τοῦ Πὸλ-Λουὶ Κουγιέ. Φρανσουά-Πὸλ Ἀλιμπέρ: Προσευχὴ στὸν θεὸν τῆς Ρώμης κ.τ.λ., κ.τ.λ.

ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΣΑΣ ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΑ
ΝΑ ΤΑ ΡΑΨΕΤΕ
ΣΤΟΥ **Θ. ΜΕΡΕΜΕΤΙΔΗ**
ΣΤΟΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. **Μαρσία**. Θά δημοσιευτοῦν.—κ. **Κ. Μαρ**. Δὲ γίνονται, μὰ δὲ βρίσκουμε ἀρετὸ χῶρο γιὰ ὅλα ὅσα ἐγγλίζονται. Νάπορρίπτουμε ὅμως ὅσα βρίσκουμε πὺρ ἀναποκρίνονται στὶς ἀπαίτησές μας, μόνον καὶ μόνον γιὰτὶ ἔχουμε πλεονασμα, δὲν εἶναι δίκαιο. Τὸ «Στὸν Τόμσον» καλοῦται, ὅμως ὄχι καὶ γιὰ δημοσίευσιν.—κ. **Α. Φ. Λάβραμ**.—**Ἀκριδ**. Στείλε μας τίποτ' ἄλλο, γιὰτὶ ἀπὸ τῆ δευτέρῃ στροφῇ τῆς «Φλ.» δὲν καταλάβαμε πολλὰ πράματα. Γιατὶ τὰς τῆρα τὰ λέξ **πλάνα ἀστέρια**;—κ. **Α. Φαρ**. Κατὰ τὸ τί ἐννοεῖ κανένας λέγοντας **μεγάλος**. Βέβαια, ἀπὸ κείνους ποὺ μετριοῦνται στὰ δάχτυλα ἐνὸς ἀνθρώπου, δὲν ἔχουμε.—κ. **Π. Μπίφ**. Λάβραμ. κ. **Τ. Ραδ**. Ἡ γνώμη μας εἶναι—καὶ σὲ συγγαίρονε ποὺ τῆ ζητᾶς νέτη καὶ σκέτη—πὺρ προ πάντων τὰ **δύο πρῶτα ποὺ θά δημοσιευτοῦν** εἶναι ἀρετὰ καλὰ. Τὸ στίχο τὸν κρατεῖς καλὰ. Κάποιον τάση, γὰ παραθέτεις λέξεις μονάχα, χωρισμένες μὲ τελείες, καλὸ εἶναι νὰ μὴν τὴν ἀφίσεις νὰ σὲ παρασέρει σὲ σημεῖο ποὺ νὰ μοιάζει μὲ τραυλίσματα.—κ. **Κρ. Παλμ**. Ἀρετὰ καλὸ, ὅμως γιὰτὶ ἀφίσεις τόσες χασμωδίες; Ἐπειτα σὰ δύσκολα μπορεῖ νὰ διαβαστῆι ὁ δεύτερος στίχος σωστὰ; γιὰτὶ τὸ σιωπηλὸ κρατᾶει τὴ θέση γιὰ τέσσερες συλλαβῆς, ἐνὸ στὸ αὐτὸμα φεύγει μὲ τρεῖς μονάχα. Ἔτσι καὶ ὁ βορ τῆς δευτέρῃ στροφῆς μὲ τὸ ἀ-γι-α. Ἀκόμα δὲν καταλαβαίνουμε πολὺ καλὰ τοῦ: **δύο τελευταίους τῆς πρώτης**.—κ. **Π. Τζαν**. Ὁμορφὴ ἡ ἰδέα, ὅμως σὲ στίχους ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ τοὺς δημοσιεύσουμε: π. γ. τοῦ παλατιοῦ, ποὺ σκοροπὸν θεοὺ χαρὰ; ποὺ δὲν εἶναι ἐπιμετρὰ, στίχος; καὶ οἱ πολλῆς οἱ χασμωδίες, κ.τ.λ.—κ. **Γ**. Τὰ τραγοῦδια σου δὲν εἶναι τέτοια, ποὺ νάπορητετεῖς. Οἱ ἰδέες σου καὶ τὸ αἶσθημά σου εἶναι ποιητῆ, καὶ μόνον ὁ στίχος σου εἶναι ἀκόμα ἀδέξιος. Μὰ αὐτὸ εἶναι ἴσα-ἴσα ἐκεῖνο ποὺ μαθαίνεται καὶ διορθώνεται.—κ. **Ν. Χρηστ**. Λάβραμ. Παρακαλοῦμε νὰ τὰ στέλνεται στὴ λεύθυνσή μας, γιὰ νὰ μὴν ἀρροποροῦμε στὴν ἐργασία μας.—κ. **Ν Ἐλον**. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια; κάνουμε ὅ, τι μποροῦμε, ὀδηγημένοι μονάχα ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴν **Ἰδέα** καὶ γιὰ τοὺς **πιστοὺς τῆς**. Τὸ σονέτο σου ἔχει μερικῆς ἀτέλειες: Τὰ δύο τετραστίχα ἀναφέρονται στὰ περασμένα, τὰ δύο τρίστιχα στὸ μέλλον, δίχως σύνδεσμο ἀρετὸ, καὶ δίχως **παρόν**. Ἐπειτα χασμωδίες στὸ σονέτο, ποὺ εἶναι μιὰ μορφή ποὺ θέλει Μαβιλικὴ τελειότητα, δὲν ἐπιτρέπονται.—κ. **Ἀπρροδιον**. Θά τὸ μελετήσουμε.—κ. **Ἀνόητο**. Ὅχι. Δὲν ἐσβησε τὸ σοσιαλισμὸ ὁ Παρορίτης στὴν τελευταία κριτικὴ του. Τὸν ἐσβησε τὸ πειστήριό μας μὲ τὸ νὰ ἀρνηθῆι νὰ πατήσῃ καλὰ τὸ ἐρωτηματικὸ σημάδι ὕστερα ἀπὸ τὴ λέξη **ἐσβησε**. Σὲ καλὸ σου.—κ. **Αγγ. Χρυσ**. Ζήτησε γράμμα μας σ' ὄνομά σου στὸ Poste Restant.

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΙΩ. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ (ΔΙΑΒΑΤΗ
♦ ♦ ♦ ΤΟΜΟΣ ΑΠΟ 112 ΣΕΛΙΔΑΣ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ΠΩΛΗΤΑΙ ΔΡΑΧ. 3,50 ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ «ΤΥΠΟΣ» ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

“ΕΡΓΑΣΙΑ,”
μηνιατικὴ ἐπιστημονικὴ, σοσιαλιστικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐπιθεώρηση.
Συνδρομὴ χρονιατικὴ δρ. 12
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΕΙΡΑΙΩΣ 24

✻ ✻ **“ΤΥΠΟΣ,”** ✻ ✻
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
✻ ✻ **ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ** ✻ ✻
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3 - ΑΘΗΝΑΙ

